

2. számú Szadai Felnőtt Háziorvosi Szolgálat éves beszámolója 2024.08.31.

1. Lakosság katasztrofális egészségi állapotának az előző 3 év során tapasztalt javulása megállt az utóbbi évben

A szadai lakosság egészségi állapota továbbra is igen rossz helyzetben van, habár a helyzet sokat javult a 2020-as év statisztikájához képest – de az elmúlt 1 évben már nem sikerült további előrelépést elérni:

* a létszám utáni százalék mutatja az adott betegek arányát a körzethez tartozó összes lakoshoz képest

- Magasvérnyomás (hypertensív) betegség: 475 fő: 24% (2020 – 593 fő: 41%) **-118 fő csökkenés 4 év alatt**
- Ischaemiás szívbetegség: 238 fő: 12% (2020 – 321 fő: 22%) **-83 fő csökkenés 4 év alatt** érdemben az utolsó évben nem változott
- Zsír anyagcsere rendellenességei: 198 fő: 10% (2020 – 339 fő: 23%) **-141 fő csökkenés 4 év alatt** – érdemben az utolsó évben nem változott
- Spondylopathiák és egyéb dorsopathiák (gerinc porckorong sérv): 251 fő: 13% (2020 – 272 fő: 19%) **-21 fő csökkenés 4 év alatt +33 fő növekedés az utolsó évben!**
- Diabetes mellitus (cukorbetegség): 172 fő – 9% (2020 – 225 fő: 15%) **-53 fő csökkenés** – érdemben az utolsó évben nem változott
- Pajzsmirigy rendellenességei: 79 fő: 4% (2020 – 151 fő: 10%) **-72 fő csökkenés 4 év alatt**
- Rosszindulatú daganatok: 64 fő: 3% (2020 – 98 fő: 7%) **-34 fő csökkenés 4 év alatt +9 fő növekedés az utolsó évben!**

Összesen 2 089 krónikus gondozott betegséget kezelünk, ami statisztikailag azt jelenti, hogy minden egyes bejelentett lakosnak átlagosan 1,07 krónikus betegsége van ($2,089/1,950 = 1,07$).

Ez a szám 4 éve (2020-ban) még 2 887 volt, ami az akkori létszámhoz képest (1.460 fő) azt jelentette, hogy minden egyes betegnek átlagosan 2,0 krónikus betegsége volt.

Az első 2 év alatt a praxisba bejelentett lakosok létszáma +440 fővel nőtt (+33%-os növekedés), addig a krónikus betegségek teljes száma 800 darabbal csökkent (-28%-os csökkenés).

Az elmúlt 1 évben összességében **nem sikerült** további előrelépést elérni a lakosság egészségi állapotának javításában:

- ugyan **tovább csökkent** a **magasvérnyomásos és pajzsmirigy betegek** száma – összesen 67 fővel, a tanácsolt testsúly csökkentés és étrend váltás következményeként, amelyet 40-50 éves korosztály sok esetben megfogad,
- **de érdemben nem változott** Ischaemiás szívbeteg, cukorbeteg és zsír anyagcsere betegek száma, mivel az idősebb - 60 év feletti - betegek már nem fogékonyak az életmódváltásra,
- **látványosan nőtt** a **gerincpanaszokkal** jelentkező betegek száma: +33 fő növekedés 1 év alatt, első sorban a mozgásszegény életmód (irodai munka) és sportolás, hátizom erősítés teljes hiánya miatt,
- **szintén nőtt** a **daganatos betegek** száma: +9 fő növekedés 1 év alatt, amelynek az oka még további tisztázást igényel.

Alábbi táblázat tartalmazza a praxisban gondozott összes krónikus betegségcsoport előfordulását, nemi eloszlását és százalékos arányát a teljes praxishoz képest (1 950 fő).

Betegségcsoportok	Férfi	Nő	Összes	% 1950 fő
01. Rosszindulatú daganatok (C00-C97)	31	33	64	3%
02. A Vér és Vérbőszervek betegségei	10	42	52	3%
03. Vashiányos anaemia (D50)	0	9	9	0%
04. Pajzsmirigy rendellenességei (E00-E07)	11	68	79	4%
05. Diabetes mellitus (E10-E14)	82	90	172	9%
06. Egyéb endocrin mirigyek rendellenességei (E20-E350)	1	6	7	0%
07. Lipoprotein anyagcsere rendellenességei és egyéb lipidaemiák	99	99	198	10%
08. Pszichoaktív szer használata által okozott viselkedészavarok (F10-19)	11	1	12	1%
09. Ebből: Alkohol okozta mentális és viselkedészavarok (F10)	7	1	8	0%
10. Schizophrenia, schizotipias és paranoid rendellenességek (F20-F29)	2	0	2	0%
11. Mentális retardatio (F70-F79)	4	1	5	0%
12. Extrapiramidális és mozgási rendellenességek (G200-G26)	1	3	4	0%
13. Ebből: parkinson-kór (G20)	1	2	3	0%
14. Alzheimer-kór (G30)	0	1	1	0%
15. Sclerosis multiplex (G35)	1	1	2	0%
16. Epilepsia (G40)	8	4	12	1%
17. Átmeneti agyi ischaemiák és cerebrovascularis betegségek (G45,G46)	1	9	10	1%
18. A szemlencse betegségei (H25-H28)	5	16	21	1%
19. Zöldhályog (glaucoma) (H40-H42)	10	18	28	1%
20. Vakság és csökkentlátás (H54)	0	0	0	0%
21. Vezetékes típusú, idegi eredetű és egyéb hallásvesztés (H900-H91)	1	4	5	0%
22. Idült rheumás szívbetegek (I05-I09)	1	0	1	0%
23. Magasvérnyomás (hypertensív) betegségek (I10-I15)	254	221	475	24%
24. Ischaemiás szívbetegek (I20-I25)	115	123	238	12%
25. Szívbetegek egyéb formái közül (I34-I39)	9	10	19	1%
26. Cerebrovascularis betegségek (I60-I69)	15	25	40	2%
27. Idült alsó légúti betegségek közül (J40-J47)	53	66	119	6%
28. Asthma (J45)	29	39	68	3%
29. Gyomor-, nyombél-, gastrojejunális fekély (K25-K20)	3	0	3	0%
30. Nem fertőzőes vékony- és vastagbél gyulladás (K52-K52)	9	16	25	1%

31. A máj betegségei (K70-K77)	19	17	36	2%
32. Ebből: alkoholos májbetegség (K70)	3	2	5	0%
33. Seropositív és egyéb rheumatoid arthritis (M05, M00)	1	14	15	1%
34. Fiatalkori ízületi gyulladás (M08)	0	1	1	0%
35. Köszvény (M10)	19	5	24	1%
36. Deformáló hátgerinc-eltérések (M40-M43)	5	8	13	1%
37. Spondylopathiák (M45-M49) Egyéb dorsopathiák (M50-M54)	105	146	251	13%
38. A csontsűrűség és csontszerkezet rendellenességei (M80-M85)	5	50	55	3%
39. Glomerularis és renális betegségek (N00-N08), (N10-N16)	3	2	5	0%
40. Veseelégtelenség (N17-N19)	2	0	2	0%
Összesen (2024):	936	1 153	2 089	107%
Összesen (2023):	892	1 147	2 039	102%
Összesen (2022):	1 006	1 221	2 227	92%
Összesen (2021):	1 189	1 455	2 644	84%
Összesen (2020):	1 357	1 530	2 887	92%

2. Lakosság életmód változtatásának fokozódó jótékony hatásai

Az előző pontban részletezett, szadai lakosság lesújtó egészségi állapotának javításában, a szakszerű orvosi ellátás mellett, az egészséges életmódra nevelésben látom a fő megoldást és bizonyítékom is van rá.

A civilizációs betegségek, valójában életmód betegségek – a jelenkori, modern életmódunk okozza őket. A tapasztalatom az, hogy a civilizációs betegségeket nem lehet gyógyszerekkel megoldani. Az életmód betegségeket - csak életmód változtatással lehet megoldani, megelőzni és kezelni!

Az egészséges életmód 3 alappilléren nyugszik:

- egészséges táplálkozás, amely ellentétes azzal, amit a hivatalos propaganda sulykol,
- rendszeres testmozgás, valamint
- vitamin, ásványi anyag és omega-3 zsírsav pótlás.

4 év alatt közel 450 betegnél sikerült jelentős életmódváltást elérnem, ezek a betegek egészségesebben táplálkoznak, rendszeresen szedik a szükséges táplálék kiegészítőket vagy nélkülözhetetlen gyógyszereket – így sokkal egészségesebbek lettek, csökkent a testsúlyuk, ami lehetővé tette több gyógyszer – vérnyomáscsökkentők, vércukor csökkentők, húgysav és koleszterin csökkentők, stb. - adagjának csökkentését, vagy akár teljes elhagyását – mindezt javuló közérzet, hangulat, munkabírás és labor leletek mellett.

Ezt a munkát a jövőben is szeretném folytatni, a klasszikus háziiorvosi feladatok ellátása mellett.

Őszintén hiszek abban, hogy az emberek egészségének megőrzéséhez az egészségügyi tájékoztatáson, egészséges életmódra nevelésen, valamint a krónikus betegségek szakszerű gondozásán keresztül vezet az út, így a mindenkori háziorvos tud a legtöbbet tenni a szadai lakosság testi és lelki egészségéért.

Ezzel is magyarázható, hogy **amíg 2020-ban még átlagosan 1,97 krónikus betegsége volt minden egyes bejelentett lakosnak, addig az idén már „csak” 1,07!** Természetesen még van hova fejlődnünk.

Következő nagy feladat lenne a rendszeres sport jellegű mozgás beépítése a mindennapokba!

Ezzel nagyban lehetne csökkenteni az egyre gyakoribb mozgásszervi panaszokat és megelőzni a súlyos, már csak műtéttel „kezelhető” betegségek kialakulását, mint például a végstádiumu csípő- és térdízületi kopás vagy idegi bántalmakat okozó gerinccsigolya becsípődéseket.

3. 2022-ben tapasztalt halálozás növekedés visszaállása 2023-2024-ben a megszokott szintre

Éves halálozási adatok a 2. számú szadai háziiorvosi körzetben:

- **2019-es év (utolsó békeév): összesen 18 elhunyt,**
- **2020-as év (Covid járvány kezdete): összesen 18 elhunyt,**
- **2021-es év (Covid járvány tombolása): összesen 17 elhunyt,**
- **2022-es év (minden ismét rendben van): összesen 27 elhunyt, ez +59% növekedés: +10 fővel több elhunyt a szokásosnál,**
- **2023-as év (minden a szokásos): összesen 19 elhunyt.**

2024-es első 8 havi adatok a szokásos évek tendenciáját sejteti: az év első 8 hónapjában eddig összesen 12 fő elhunyt, ami időarányosan pontosan az évi 18 fő elhunytnek felel meg.

A leggyakoribb halálozási okok:

1. a gyors lefolyású, néhány hónap alatt halálhoz vezető daganatos betegségek előfordulása, másrészt
2. az eddig teljesen jó általános állapotban lévő szív- és érrendszeri betegek váratlan és hirtelen elhalálózása – néhány nap vagy 1-2 hét alatt – fertőző betegségben vagy keringési zavarban.

4. Háborús rezsi és egészségügy átszervezésének hatása a rendelő működésére

A 2. számú háziiorvosi praxis jövedelmezősége továbbra is kritikusan alacsony szinten volt az elmúlt egy évben.

Eltűnnek a háziiorvosok?

2023 augusztusában a praxisok 10%-a volt betöltetlen, 2024 augusztusában már háziiorvosi praxisok 14%-ban nincs orvos, ami azt jelenti, hogy egy év alatt 200 háziiorvos lépett ki az alapellátásból úgy, hogy nem talált utódot!

https://www.drportal.hu/eu-hirek/34475/eltunnek-a-haziorvosok?utm_source=drportal.hu&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter&utm_id=20240816

Háziiorvosi praxisok finanszírozás hanyatlásának okai:

- **1 db orvosi szobának a rezsi költsége kb. 8-9x-ra emelkedett 2022 októberétől:** az eddig szokásos 20-25.000 Ft-os téli havi rezsi költség, amit a Szadai Önkormányzat kiszámlázott, 2022-től és a 2023-2024 telén havi 200.000 Ft fölé emelkedett, de még az áprilisi rezsiköltség is meghaladta a havi 100.000 Ft-ot, annak ellenére, hogy minden rendelés után letekerjük a fűtés termosztátját, valamint a rendelői váróban található fűtőtestesek már 2022 novemberben lezártuk.
- az egészségügyi átalakítás jegyében bevezetett új indikátor rendszer sokszor lehetetlen feladatok elé állítja a tisztességes praxisokat – például elvár egy bizonyos magas vérnyomás beteg arányt és vérnyomáscsökkentő felírást, függetlenül a lakosság életmódjától, vagy elvárja, hogy minden 40 feletti nőt beszéljek rá mammográfiára, vagy minden 60 év feletti lakost influenza oltásra minden évben. Természetesen mindenki, aki kéri, annak azonnal adok beutalót mammográfiára vagy beoltom influenza ellen, de nincs rá kapacitás, hogy erre győzködjem a lakosságot. Így **összességében kb. 300.000 Ft-al csökkent a praxisunk NEAK finanszírozás.**
- a rendelő fenntartáshoz szükséges egyéb rezsiköltségek is legalább 100%-ot növekedtek az elmúlt 2 év során: az A4-es nyomtató papírt, a tintapatronok a nyomtatókba, az orvosi betegnyilvántartó program havi díja, a rendelői telefon és internet előfizetés, a nővérek bére, stb.

A fenti okok miatt nominálisan legalább havi 600.000 Ft-al csökkent a 2. számú háziiorvosi praxis jövedelmezősége, amely a drámai inflációt is beleszámítva, reál értékben még magasabb hiányt mutat.